SURFACTANT DIFFUSIVITY MEASUREMENTS BY TRANSIENT CAPILLARY RISE

Mr. Pree Enkvetchakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements

for the Degree of Master of Science

The Petroleum and Petrochemical College, Chulalongkorn University

in Academic Partnership with

The University of Michigan, The University of Oklahoma,

and Case Western Reserve University

2003

ISBN 974-17-2300-8

Thesis Title: Surfactant Diffusivity Measurements by Transient Capillary

Rise

By: Mr. Pree Enkvetchakul

Program: Petrochemical Technology

Thesis Advisors: Dr. Kitipat Siemanond

Asst. Prof. Pramoch Rangsunvigit

Prof. Edgar A. O'Rear, III

Accepted by the Petroleum and Petrochemical College, Chulalongkorn University, in partial fulfilment of the requirements for the Degree of Master of Science.

K. Bunyaln'at. College Director

(Assoc. Prof. Kunchana Bunyakiat)

Thesis Committee:

(Asst. Prof. Pramoch Rangsunvigit)

Pranoch Q.

Kitipat Siemanard

(Dr. Kitipat Siemanond)

(Prof. Edgar A. O'Rear, III)

(Assoc. Prof. Sumaeth Chavadej)

(Dr. Boonyarach Kitiyanan)

Boony auach Kutiyaman

ABSTRACT

4471025063: PETROCHEMICAL TECHNOLOGY PROGRAM

Pree Enkvetchakul: Surfactant Diffusivity Measurement by Transient

Capillary Rise.

Thesis Advisors: Asst. Prof. Pramoch Rangsunvigit, Dr. Kitipat

Siemanond, and Prof. Edgar A. O'Rear, III, 42 pp. ISBN 974-17-

2300-8

Keywords: Sodium Dodecyl Sulfate/ Diffusivity/ Transient Capillary Rise

Surfactant diffusivity measurements are of great interest, in part, due to its importance in many aspects like cleaning processes and textile industries (Rosen 1989). Presently, the most commonly used technique to determine surfactant diffusivity is the Taylor dispersion (peak-broadening) method (Pratt and Wakeham 1974). Accuracy of the method comes with expensive equipment and complex analysis. Here, a new and simple method to obtain surfactant diffusivity is proposed based on the transient capillary rise. The method follows the change of surfactant concentration through surface tension measurements in a capillary tube. The change is then correlated to a mass balance equation, in which surfactant diffusivity is embedded. Sodium dodecyl sulfate (SDS), Tetradecyl trimethyl ammonium bromide (CTAB), and Octylphenol ethylene oxide condensate (Triton X-100) as an anionic, cationic and nonionic surfactant respectively were used to test the validity of the proposed method. The transient capillary rise method can readily be used to obtain SDS and Triton X-100 diffusivity with a small deviation from that obtained from the Taylor dispersion method. As the proposed method needs the change of surface tension data to obtain diffusivity and the surface tension of CTAB from the capillary tube method tends to be constant, it is not applicable for CTAB diffusivity measurements at any concentration.

บทคัดย่อ

ปรีคิ์ อิงคเวชชากุล: การวัดสัมประสิทธิ์การแพร่ของสารลดแรงตึงผิวโดยวิธีการ เคลื่อนที่ขึ้นในคะปิลลารี (Surfactant Diffusivity Measurements by Transient Capillary Rise) อ. ที่ปรึกษา: ผศ. ปราโมช รังสรรค์วิจิตร, คร. กิติพัฒน์ สีมานนท์, และ ศ. เอ็คการ์ เอ โอเรีย ที่ 3, 42 หน้า ISBN 974-17-2300-8

การวัดการเคลื่อนที่ขึ้นในคะปิลลารีเป็นวิธีใหม่ที่ถูกเสนอขึ้นมา เพื่อใช้วัดสัมประสิทธิ์ การแพร่ของสารลดแรงตึงผิว หากเปรียบเทียบกับวิธีที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันคือวัดการกระจายของ สารแบบเทย์เลอร์ วิธีการใหม่นี้จะมีการวัดที่ง่ายและมีค่าใช้จ่ายถูก หลักการของวิธีนี้คือวัดระดับ ของสารละลายในคะปิลลารี ซึ่งสูงขึ้นเมื่อความเข้มข้นของสารลดแรงตึงผิวลดลงหรือแรงตึงผิว ในคะปิลลารีเพิ่มขึ้น การสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์จากทฤษฎีของแรงคะปิลลารี กิ๊บส์ พล็อต (กราฟความสัมพันธ์ระหว่างแรงตึงผิวกับความเข้มข้น) และการถ่ายโอนมวลสารของสาร ลดแรงตึงผิวในหลอดคะปิลลารี เพื่อหาสัมประสิทธิ์การแพร่ของสารลดแรงตึงผิว การหาค่า สัมประสิทธิ์การแพร่ของสารลดแรงตึงผิวทำได้โดยการเทียบแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เข้ากับ การเปลี่ยนแปลงระดับความสูงของของเหลวในคะปิลลารีที่ขึ้นกับเวลา ในงานนี้ความถูกต้องของ วิธีที่เสนอขึ้นทำโดยเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การแพร่ของโซเดียมโดเดคซิลซัลเฟต เตรตตะ ใตรเม็ททิลแอมโมเนียมโบรไมด์ และอ๊อกทิลเอทิลีนอ๊อกไซค์คอนเคนเสต ซึ่งเป็นสารลดแรงตึง ผิวชนิดประจุลบ บวก และ ไม่มีประจุตามลำดับกับค่าที่ได้จากวิธีอื่น ผลการทคลองปรากฏว่าค่า สัมประสิทธิ์การแพร่ของโซเดียมโดเดคซิลซัลเฟตและอ๊อกทิลฟีนอลเอทิลีนอ๊อกไซด์คอนเดนเสต ที่ได้จากวิธีของนี้มีค่าที่ใกล้เคียงกับค่าที่ได้จากวิธีการวัดการกระจายของเทย์เลอร์แต่ไม่สามารถหา ค่าสัมประสิทธิ์การแพร่ของเตรตตะ ไตรเม็ททิลแอมโมเนียมโบรไมด์ได้เนื่องจากว่าค่าแรงตึงผิว ของเตรตตะ ไตรเม็ททิลแอมโมเนียมโบรไมด์ที่วัดได้จากวิธีคะปิลลารีมีค่าคงที่ทุกๆความเข้มข้นซึ่ง วิธีการนี้ไม่สามารถหาค่าสัมประสิทธิ์การแพร่ได้ถ้าปราศจากการเปลี่ยนแปลงแรงตึงผิวในคะปิล ลารี

ACKNOWLEDGEMENTS

The author wishes to sincerely express an extreme gratitude to Assistant Professor Pramoch Rangsunvigit, Dr. Kitipat Siemanond, and Professor Edgar A. O'Rear' III, my advisors, for invaluable and compassionate guidance, assistance, support, and friendship throughout this Master degree program and during the time in the Petroleum and Petrochemical College, Chulalongkorn University.

Faithful thanks and grateful appreciations are also extended to Associate Professor Sumaeth Chavadej and Dr. Boonyarach Kitiyanan for serving on the dissertation committee and critical evaluation of manuscripts submitted for publications as well as an inestimable kindness and support throughout the master degree program.

In addition, the author wishes to specially thank all of the US Professors and staff of the Petroleum and Petrochemical College, Chulalongkorn University, for all necessarily contributed knowledge and their absolute kind assistance, friendships and cooperation. This thesis work is partially funded by Postgraduate Education and Research Programs in Petroleum and Petrochemical Technology (PPT Consortium).

Finally, the author would also like to express respectful thanks to all teachers who always kindly provide their knowledge and experience.

Never shall the author forget them.

TABLE OF CONTENTS

		PAGE
	Title Page	i
	Acceptance Page	ii
	Abstract (in English)	iii
	Abstract (in Thai)	iv
	Acknowledgments	V
	Table of Contents	vi
	List of Tables	viii
	List of Figures	ix
CHAPTER		
i	INTRODUCTION	1
II	BACKGROUND AND LITERATURE SURVEY	2
	2.1 Capillary Theory	2
	2.2 Taylor Dispersion Method	3
	2.3 Leaist Model	4
	2.4 Literature Survey	5
Ш	EXPERIMENTAL	8
	3.1 Materials and Equipment	8
	3.2 Experimental Conditions	9
	3.3 Methodology	9
	3.3.1 Glassware Cleaning	9
	3.3.2 Mathematical Model Development	10
	3.4 Transient Capillary Rise Measurement	10

CHAPTER		PAGE
IV	RESULTS AND DISCUSSION	12
	4.1 Mathematical Modeling	12
	4.2 Effect of Capillary Size	15
	4.3 Surface Tension Measurements	17
	4.3.1 Surface Tension of SDS	18
	4.3.2 Surface Tension of Triton X-100	19
	4.3.3 Surface Tension of CTAB	19
	4.4 Diffusivity Determination	21
	4.4.1 SDS Diffusivity	21
	4.4.2 Triton X-100 Diffusivity	25
V	CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS	29
	5.1 Conclusions	29
	5.2 Recommendations	29
	REFERENCES	30
	APPENDICES	32
	Appendix A Experimental Data of Transient Capillary	
	Rise of SDS	32
	Appendix B Experimental Data of Transient Capillary	
	Rise of Triton X-100	37
	CURRICULUM VITAE	42

LIST OF TABLES

TABLE		PAGE
4.1	Diffisivity from this model determined by using data from	
	Samuhavinyoo (2002) compared to that from Leaist and	
	Abdu (2001)	15
4.2	Diffusivity of SDS from this model compared to that from	
	the Taylor dispersion method and Leaist model	24
4.3	Diffusivity of Triton X-100 from this model compared to	
	that from the Taylor dispersion method and Leaist model	28
A.1	Transient capillary rise of SDS at concentration 3 mM	32
A.2	Transient capillary rise of SDS at concentration 4 mM	33
A.3	Transient capillary rise of SDS at concentration 5 mM	34
A.4	Transient capillary rise of SDS at concentration 7 mM	35
A.5	Transient capillary rise of SDS at concentration 8 mM	36
B.1	Transient capillary rise of Triton X-100 at concentration	
	0.05 mM	37
B.2	Transient capillary rise of Triton X-100 at concentration	
	0.10 mM	38
B.3	Transient capillary rise of Triton X-100 at concentration	
	0.15 mM	39
B.4	Transient capillary rise of Triton X-100 at concentration	
	0.20 mM	40
B.5	Transient capillary rise of Triton X-100 at concentration	
	0.25 mM	41

LIST OF FIGURES

FIGURE		PAGE
2.1	Relation between diffusivity of SDS in water and	
	concentration determined by the Taylor dispersion method	
	and Leaist Model	5
3.1	Chemical structure of SDS	8
3.2	Chemical structure of CTAB	8
3.3	Chemical structure of Triton X-100	9
3.4	Schematic diagram of the experimental set-up for the	
	transient capillary rise method	11
4.1	Schematic diagram of the transient capillary rise resulting	
	from diffusion of a surfactant into water	12
4.2	Effect of capillary size on the change in liquid height with	
	time, initial SDS concentration of 3 mM, 0.34 mm ID, 1.16	
	mm ID	15
4.3	SDS concentration of surfactant solution inside the capillary	
	tubes, initial SDS concentration of 3 mM, 0.34 mm ID, 1.16	
	mm ID	16
4.4	Effect of capillary size by the change in liquid height with	
	time, initial SDS concentration of 0.25 mM SDS, 0.34 mm	
	ID, 1.16 mm ID	17
4.5	Comparison of the Gibbs plot from the capillary tube	
	method, Du-Nauy ring tensiometer and literature (Tsujii,	
	1998) at 25 °C	18
4.6	Relationship between surface tension and concentration of	
	Triton X-100, determined by Du-Nauy Ring tensiometer and	
	the capillary method	19

FIGURE		PAGE
4.7	Relationship between surface tension and concentration of	
	CTAB, determined by Du-Nauy Ring tensiometer and the	
	capillary method	20
4.8	Height of SDS solution inside the capillary tube with 1.16	
	mmID after flushing	22
4.9	Slope determination of SDS results using linear least square	
	method	23
4.10	Height of Triton X-100 solution inside the capillary tube	
	with 1.16 mm ID after flushing	26
4.11	Slope determination of Triton X-100 results using linear	
	least square method	27